Aº. 1856. Nº. 100.

ZATURDAG 26 APRIL.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

SCHUTTERIJ.

KENNISGEVING

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gezien hebbende art. 1 der wet op de schutterijen, in dato 11 April 1827 (Staatsblad No. 17), bepalende, dat ieder ingezeten van het Rijk, die op den 1. Januarij van elk jaar zijn 25. jaar is ingetreden, en het 34. nog niet voleind zal hebben, tot het waarnemen van de Schutterlijke dienst, ingeval hij daartoe door het lot geroepen wordt, verpligt zal zijn;

En wijders gelet hebbende op de nadere reglementaire bepalingen, zoo bij Koninklijk besluit van den 21 Maart 1828 (Staatsblad No. 6), als anderzins, tot invoering van de voorschrevene wet gemaakt;

Brengen bij deze ter kennis der ingezetenen, dat, ter aangifte tot inschrijving voor de Schutterij, vooreerst verpligt zullen zijn alle ingezetenen zonder onderscheid, geboren in den jare 1831, waaronder niet alleen alle Nederlanders, binnen dit Rijk hun gewoon verblijf houdende, zijn begrepen, maar ook alle Vreemdelingen, welke, hetzij door eene uitdrukkelijke verklaring, of wel door het werkelijk overbrengen van den zetel huns vermogens en de hoofdmiddelen van hun bestaan, hun voornemen, om zich alhier ter stede te vestigen, aan den dag hebben gelegd.

Dat wijders mede alle Vreemdelingen, als ook alle Nederlanders, mitsgaders alle gepasporteerde Militairen, geboren in den jare 1830 tot en met 1822, welke sedert de in het vorig jaar plaats gehad hebbende inschrijving, hunne vaste woonplaats alhier hebben gevestigd, of uit hoofde van het door hen alhier uitgeoefend wordend beroep of bedrijf, beschouwd moeten worden hier te wonen, tot deze aangifte zullen gehouden zijn, al ware het ook dat zijlieden in hunne voormalige woonplaats zich reeds ter inschrijving aangegeven, aan de loting voldaan, of wel een nommerverwisselaar gesteld hebben.

Dat diegenen, welke in meer dan eene gemeente hun gewoon verblijf houden, zullen gehouden zijn, zich ter inschrijving aan te melden dáár, waar eene dienstdoende schutterij bestaat, of dáár, waar zij voor de belasting op het personeel zijn aangeslagen, terwijl de studenten, geëmploijeerden in huizen van negotie, bedienden en werkboden en dergelijke, moeten worden ingeschreven in de gemeente, alwaar zij hunne studiën houden, werkzaamheden uitoefenen, of dienstbaar zijn; de ambtenaren, geëmploijeerden aan het Provinciaal Gouvernement, kantoorbedienden, klerken van notarissen, advokaten, enz. daar waar zij geacht moeten worden hunne woonplaats te hebben; die buiten 's lands studeren of werkzaam zijn, in de gemeente hunner vorige woonplaats: de buitenlandsch zeevarenden in de plaatsen, waar zij hun wettig domicilie hebben en de aan boord wonende schippers, in de gemeente, alwaar zij het laatst hunne vaste woonplaats hebben gehad, of wel personeel en mobilair, of wegens hun vaartuig belasting betalende, dáár waar zij voor deze belasting zijn aangeslagen.

Dat door ieder der zich ter inschrijving aanmeldende personen, een geboorte-extrakt of bij ontstentenis van dien, eene akte van bekendheid, of ander legaal bewijs, waaruit zijn juiste ouderdom kan blijken, behoort te worden overgelegd, terwijl diegenen, welke van hunnen ouderdom geen voldoend bewijs kunnen overleggen, door het stedelijk Bestuur naar hun oordeel zullen worden ingeschreven, onverminderd het regt van den ingeschrevene, om van zijnen juisten ouderdom nader blijk te geven: dat de geboorte-extrakten der personen welke te dezer stede geboren zijn bij de inschrijving zullen voorhanden zijn, terwijl de zoodanige welke elders, doch binnen dit Rijk zijn geboren, zich, te rekenen van heden tot en met den 10. *Mei* aanstaande, dagelijks, (Zon- en feestdagen uitgezonderd) van des morgens 10 tot des middags 2 ure, zullen kunnen aanmelden aan het Bureau der Schutterij ten Stadhuize, opdat men in tijds aanvrage zou kunnen doen, om de geboorte-extracten van zoodanige personen.

Dat eindelijk de registers ter inschrijving op *Donderdag* den 15. *Mei* aanstaande geopend en op den 31 daaraanvolgende gesloten zullen worden, terwijl die, welke bevonden zullen worden zich niet vóór den 1 *Junij* aanstaande te hebben doen inschrijven, ambtshalve door het Bestuur zullen worden ingeschreven, door den Schuttersraad tot eene geldboete verwezen, en bijaldien het zal blijken, dat tijdens de verzuimde inschrijving, geene redenen tot uitsluiting of vrijstelling van dienst ten hunnen aanzien bestonden, zonder loting bij de Schutterij zullen worden ingelijfd.

Zullende tot deze inschrijving zitting worden gehouden aan het gemelde Bureau van de Schutterij, en wel in de navolgende orde, als: voor de bewoners der

Wijk	A.	op *Donderdag*	den 15	*Mei.*
„	B.	op *Vrijdag*	„ 16	„
„	C.	op *Zaturdag*	„ 17	„
Wijken	D. & E.	op *Maandag*	„ 19	„
„	F. & G.	op *Dingsdag*	„ 20	„
Wijk	H.	op *Woensdag*	„ 21	„
Wijken	I. & K.	op *Donderdag*	„ 22	„
en Wijken	L. & M.	op *Vrijdag*	„ 23	„

dagelijks des morgens van 10 tot 2 ure des middags.

Utrecht den 24. April 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd
N. P. J. KIEN.
Ter ordonnantie van dezelven
H. G. RÖMER.

UTRECHT 26 April.

In afwachting van de aanstaande mededeeling van den officieelen tekst van het vredesverdrag van den 30. Maart, beginnen ook reeds vele bijzonderheden omtrent de zittingen van het kongres bekend te worden, en wordt met name het protokol medegedeeld van de zitting van den 8. April, waarover omtrent Italie is gesproken. Wij verwijzen omtrent dat verhandelde naar Parijs. Frankrijk heeft de beraadslagingen begonnen; maar niet alleen Italie, ook Griekenland en vooral de aanvallen van de drukpers in 't buitenland op het Fransche bestuur zijn wijdloopig door graaf *Walewski* besproken. De drukpers in België strekte tot motto, maar in 't algemeen werden door den Franschen minister ernstig de uitspattingen van de drukpers gegispt. Lord *Clarendon* echtea heeft den graaf op dit terrein niet willen volgen, als vertegenwoordiger eener natie, waar de drukpersvrijheid een hoofdbeginsel der staatsregeling is.

Graaf *Buol* had over Italie geene instruktien, om in deze eenige mededeelingen te kunnen doen. Later evenwel bij de sluitingszitting van het kongres hebben de graven *Cavour* en *Buol* ernstig over Italie gediskussieerd. De eerste betuigde, dat zoolang Oostenrijk Italie bezet hield, de rust in het Schiereiland niet kon verzekerd wezen, dat de betrekking tusschen Sardinië en Oostenrijk koeler was dan vroeger en dat Sardinië nimmer op echt vriendschappelijken voet met het Weener hof kon staan, zoolang Oostenrijk een duim breed van 't Italiaansche grondgebied bezet hield. — Daar in het protokol van de zitting van den 8. de verschillende gehouden redevoeringen zeer zijn verminkt, en al de harde woorden zijn weggenomen, terwijl omtrent de heftiger woordenwisseling in de slotzitting bijna geen gewag moet gemaakt zijn, zal men nimmer het juiste te weten komen van wat er omtrent Italie op het kongres verhandeld is.

Voor heden is er overigens weinig nieuws. De Sard. bladen schijnen werkelijk de bezetting van Parma door Oostenrijk te ernstig te hebben ingezien. Het moet slechts enkele kompagniën Oostenrijkers gelden. Lord *Clarendon* heeft daaromtrent de meest geruststellende verklaring gegeven in het Parlement, waar zijn eerst verschijnen, na zijne terugkomst te Londen, met daverend gejuich is begroet. — Zoowel te Rome als te Napels zal worden aangedrongen op billijke wijzigingen in de Staatsinstellingen. — In Engeland is verder het belangrijke van den dag geweest, de revue over de vloot, welke dit opmerkenswaardige heeft opgeleverd, dat de parlementsleden, die bij de revue tegenwoordig zouden zijn, daar te laat zijn gekomen en dat voor hen de beschikkingen zoo slecht zijn genomen, dat zij niets van al het schoone van de revue of het spiegelgevecht hebben gezien, zelfs niet de rook!

De berigten uit Turkije worden van minder belang. De finantiële toestand houdt te Konstantinopel nog boven alles de aandacht bezig. Men hoopt, dat *Aali-Pacha* in dezen te Parijs en Londen goede beschikkingen zal kunnen nemen. — De Pacha, die te Varna is gearresteerd, wegens het opligten en vermoorden van een Bulgaarsch meisje, is nog steeds in hechtenis. De Porte zal deze zaak ernstig voortzetten. De schuldige evenwel is er verontwaardigd over, dat men zoo onbillijk kan wezen hem gevangen te houden: Hij heeft, zegt hij, wel is waar een meisje opgeligt, maar dat is altijd toegelaten en gebeurde 100maal in een jaar. Men heeft zijne bevelen overschreden en het meisje vermoord: 't ergste is, dat men hem daarvoor eene geldboete oplegge. Dat wist hij, dat zijne straf kon wezen. Wil men verder gaan, men zal eene onregtvaardigheid jegens hem begaan, zegt hij. Zoo diep was het beginsel in Turkije ingeworteld, dat men de Christenen mogt behandelen al naar men verkoos!

De vervanging van graaf *Nesselrode* door prins *Gortschakoff* als minister van buitenl. zaken te Petersburg, is eindelijk officieel.

— Z. M. heeft den magazijnmeester *G. de Kup*, van 's Rijks magazijn van kleeding, enz. te Delft, op verzoek, eervol ontslagen, onder toekenning van pensioen of wachtgeld, en in diens plaats benoemd den gepens. kapt. kwartierm. *C. C. Prager*.

Aan den kapt. der inf. van het leger in O. Indie *A. J. Gelderman*, thans met verlof hier te lande, is, op verzoek, een eervol ontslag verleend uit de mil. dienst, onder toekenning van pensioen.

*— Tot fortifikatie-opzigter der 3e klasse is benoemd de sergeant-majoor van het bataillon Mineurs en Sappeurs *W. T. Kappers*.

:— H.H. K.K. H.H. prins en prinses *Hendrik*, hebben heden de tentoonstelling van bloem-bouquetten met een bezoek vereerd, en H. D. bijzondere tevredenheid aan de kommissie betuigd, over de schoone verzameling van bloemen, enz. die ten toon zijn gesteld.

— In ons nommer van Donderdag ll. heeft eene misvatting plaats gehad ten opzigte der vermelding van de namen der aftredende leden der Prov. Staten in de verschillende distrikten van dit gewest, en waarvoor de verkiezing van nieuwe leden op 13 Mei aanstaande bepaald is. Wij herhalen daarom deze lijst, welke is als volgt:

Voor het distrikt Utrecht de heeren Mr. *A. H. Metelerkamp*, Jr. mr. *H. A. M. van Asch van Wijck*, *C. J. van Veersen*, Mr. *P. Ras*, Mr. *P. A. Broers* en Dr. *G. Munnicks van Cleeff*.

Voor het distrikt Amersfoort de heeren *H. G. van den Berg*, Mr. *A. G. Wijers*, *C. W. Voet* en Mr. *A. R. van Bel*.

Voor het distrikt Amerongen de heeren *D. C. J. Harmsen*, *J. Vos* en *J. A.* baron *van Hardenbroek van Hardenbroek*.

In het distrikt Ysselstein de heeren *W. G. Story van Blokland*, *M. van Berkel*, Jr. mr. *J. P. Strick van Linschoten van Vlooswijk*, Jr. *J. J. de Geer van Oudegein*.

Voor het distrikt Breukelen de heeren Mr. *W. R.* baron *van Tuyll van Serooskerken van Zuylen*, mr. *E. van Voorthuysen* en *F. H. Spengler*.

Het zal wel geene vermelding behoeven, dat alle deze leden weder verkiesbaar zijn; alleen hebben wij met leedwezen vernomen, dat een achtenswaardig lid van het distrikt Utrecht, Mr. *P. Ras*, de wensch heeft te kennen gegeven, om niet meer voor het lidmaatschap van de Prov. Staten in aanmerking te komen.

— Er zijn achtereenvolgend verschillende datums genoemd omtrent de sluiting onzer Tweede Kamer. Thans berigt de *G. C.* daaromtrent het volgende.

Van eene gewoonlijk wel onderrigte zijde wordt ons de verzekering gegeven, dat er omtrent den duur van de tegenwoordige zitting der Tweede Kamer nog geen vast plan bij die Kamer bestaat, noch bestaan kan, omdat nog niet de verslagen, laat staan de beantwoordingen omtrent de belangrijkste ontwerpen, b. v. dat van het lager onderwijs, de regterlijke organisatie, het West-Indisch regeringsreglement, enz. in het licht zijn. Het voorloopig verslag omtrent het wets-ontwerp op het lager onderwijs zal waarschijnlijk in het begin der volgende week in druk verschijnen. Het wordt een zeer uitgebreid stuk. Bij het hooge belang van het daarin behandelde onderwerp, vereischt de bearbeiding er van noodzakelijk nog al eenigen tijd.

— Het Nederlandsche Zendelings-Genootschap heeft in Maart aan giften en legaten ontvangen de buitengewoon aanzienlijke som van ƒ 11,563.53½. *H.*

— Den 22 dezer had te Tiel eene vergadering plaats der kommissie tot beoordeeling der ingekomen antwoorden op de prijsvraag der afdeeling Tiel der Geldersche en de afdeeling Vijf Heerenlanden, enz. der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, in 1855 uitgeschreven, over de middelen tot verbetering der uitlozing van het kanaal van Steenenhoek, door de digting der killen en dientengevolge ontstane verhooging van den waterspiegel op de Merwede voor de kanaalsluis van Steenenhoek verstoord.

Er waren ingekomen 13 antwoorden. Dát onder de spreuk *Landbouw en Kruidkunde* werd beschouwd als aan de gestelde vraag het meest beantwoordende. Voor de bekrooning wenscht de komm. eerst nog

eenige inlichtingen te ontvangen. — Het antwoord onder de spreuk: „meenen wij er uit te mogen besluiten, dat de aanwending van stoom, om de mindere kosten, boven die des winds te verkiezen is," werd als het meest uitgewerkte stuk beschouwd. De voorgestelde middelen van herstel der verstoorde waterlozing vonden echter geen bijval; bij het openen van het naambriefje bleek schrijver daarvan te zijn de heer *H. F. Fynje*, hoofd-ingenieur van den waterstaat te Arnhem. Aan no. 3, geteekend: „de stoom is een middel, enz." werd loffelijke melding toegekend. Men vraagt verlof het naambriefje er van te openen.

— De Hooge-Raad heeft uitspraak gedaan in de zaak van den pastoor *van Bierstraten*, en daarbij verklaard, dat deze aangeklaagde niet heeft gehandeld in strijd met de wet. De Raad heeft daarbij overwogen, dat het kerkhof, waarop het feit heeft plaats gehad, naar zijne bestemming, moet worden beschouwd als eene beslotene plaats.

In de zaak van den pastoor *v. Moorsel*, aangeklaagd wegens het houden van eene processie van Gestel naar Veldhoven, heeft de Hooge-Raad verklaard, dat deze aangeklaagde heeft gehandeld in strijd met de wet. De Raad heeft daarbij overwogen, dat de grondwetgever, bij art. 167, op het oog heeft gehad de openbare godsdienst-oefening buiten gebouwen en beslotene plaatsen, zoodanig als die in 1848, volgens de wetten en reglementen, was geoorloofd, en alzoo den staat van zaken, zoodanig als die destijds bestond, heeft willen handhaven, en dat de bedoelde processie destijds niet in gebruik is geweest.

— De Natuurkundige afdeeling der Koninklijke Akademie van Wetenschappen hield gisteren te Amsterdam in het gebouw der akademie (Trippenhuis) eene gewone vergadering.

Van den heer *Oudemans* is ontvangen eene bijdrage: *over de ontdekking eener nieuwe verandelijke ster*, en van de heeren *van der Ster* en *van Maurik* tabellen nopens de waterhoogten. De tabellen worden gesteld in handen der kommissie voor „de daling van den bodem."

De heer *Dozy* bragt, ook namens den heer *Miquel*, rapport uit over de in hunne handen gestelde verhandeling van den heer *C. M. van der Sande la Coste*, behelzende eene *synoptische beschrijving der op Java gevonden hypathicae*. De kommissie geeft eene zeer gunstig getuigenis omtrent de waarde dezer verhandeling, die zich naar haar inzien onderscheidt door eene juiste beschrijving en zorgvuldige afbeelding van genoemde planten en volkomen beantwoordt aan den staat der wetenschap; zij adviseert tot opneming der verhandeling in de werken der akademie. Overeenkomstig de konklusie van het rapport is besloten.

De heer *Miquel* verzocht, namens de kommissie, belast met het uitbrengen van rapport over de door den heer *G. Vrolik* medegedeelde bedenkingen *over het verwaarloozen der houtkultuur in sommige streken van ons vaderland*, dilligent te worden verklaard, omdat de heer *van der Boon Mesch*, die verhinderd is de vergadering bij te wonen, in het bezit is van genoemd rapport. Dien overeenkomstig is besloten.

De heer *Sebastian* hield ter vervulling zijner spreekbeurt eene rede *over het gevoel voor het natuurschoon vooral in de planten- en dierenwereld, bij de oude Grieken*.

De heer *Matthes* las de verhandeling door den heer *Badon Ghijben* ingezonden, *over de stabiliteit van het evenwigt bij drijvende balken, proefondervindelijk toegelicht*. De verhandeling zal in de verslagen en mededeelingen opgenomen worden.

De heer *J. van der Hoeven* deelde eenige belangrijke bijzonderheden mede over de in het begin dezer maand op de kust van Zuid-Holland gestrande *dolfijnen* (in de dagbladen ten onregte bestempelt met den naam van *traanvisschen*). Na eenige diskussie over dit onderwerp, waaraan de heeren *Vrolik* en *Breda* deel namen, is de vergadering gescheiden.

*— De gewone voorjaars- beestenmarkt, gister te IJsselstein gehouden, leverde wederom het bewijs dat men van de vereenigingen voor den landbouw, in de onderscheidene oorden van ons vaderland in weerwil van veel moeite en strijd, toch iets goeds verwachten mag. Ofschoon de landman in deze streken, zeer aan het oude gehecht, in deze algemeen in trek zijnde markten. weinig belang toont te stellen, was er toch vee van allerlei aard aangevoerd, waarvoor tamelijk hooge prijzen gevraagd en bedongen werden. — Moge de goede ligging der gemeente IJsselstein den landman in het Sticht meer en meer opwekken, om aan den bloei en de uitbreiding harer markt bevorderlijk te zijn.

— Te Puttersbroek was gisteren de rundermarkt aanzienlijk; aan de lijn stonden ruim 1500 stuks; er waren veel kooplieden, terwijl de handel vrij levendig was.

— Men deelt ons mede, dat eerstdaags in het licht zal worden gegeven het verslag nopens de inënting in de gemeente Baarderadeel, verrigt door den heer *Jennes*, leeraar aan 's Rijks Veeartsenijschool alhier. Het doel van deze uitgave is, dat grondeigenaren en veehouders deze zoo nuttige zaak meer en meer zullen trachten in beoefening te brengen en daardoor de zoo veel offers eischende longziekte, door die kunstbewerking zoeken te verzachten.

— Gisteren is op den Hollandsch-Belgischen spoorweg nabij Etten, *H. Peters*, veehandelaar te Amsterdam, door een aankomenden trein vermorseld.

Een briefje, bij het lijk gevonden, wees zijn naam aan.

BROUWERSHAVEN 23 April.

Alhier zijn aangekomen van Oldenbarneveld, kapt. *Meyboom*, van Batavia, en Ocean Steed, kapt. *Cunningham*, van Soerabaija, beide naar Rotterdam.

WATERHOOGTE.

Arnhem 25 *April*. 1.60 El; + AP. 8,55. Gev. 19 d.
Keulen, 24 „ 7 v. $6^1/_2$ d. Rijnl. Gev. $7^1/_2$ d.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn ingekomen 1° een ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniale batige slot van 1854, en een ontwerp ter afwijking van bij de wet gestelde reglementen ten aanzien der plaatselijke belastingen van Hoorn, Alkmaar, Purmerend en Edam.

Daarop is beraadslaagd over het voorstel van den heer *v. d. Veen*, wegens eene enquête ten aanzien van het Zwolsche-diep.

De heer *Thorbecke* heeft zich voor het voorstel verklaard, en beweerd, dat het aan de leden der Kamer toegekende regt van interpellatie der ministers, bij ongenoegzaamheid van inlichting, kan worden toegepast op allen; — derhalve kan worden beschouwd als aan geene bepaling verbonden, en onbeperkt. Na het voorstel in zijne onderdeelen te hebben toegelicht, heeft hij begrepen, dat het aankwam op de vraag, of de binnenlandsche scheepvaart door de tolheffing op het Zwolsche-diep al of niet werd gedrukt; — dat daarover twijfel bestaat, en dat zoo deze twijfel niet van regeringswege kan worden opgelost, de enquête niet behoord worden geweigerd.

De heeren *v. Lennep* en *v. Heiden* hebben het voorstel verdedigd. De heer *v. d. Veen* heeft doen opmerken, dat het hem alleen te doen is geweest om het onderzoek te doen plaats hebben, ten einde van de waarheid te doen blijken.

Het voorstel is daarop, met 28 tegen 19 stemmen, aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren *Dirks*, *Wintgens*, *Storm*, *Rochussen*, *Slicher*, *Hoekwater*, *v. Nispen*, *Nolthenius*, *v. Amerongen*, *v. Franck*, *v. Rappard*, *Hugenholtz*, *Sloet*, *Westerhoff*, *Stolte*, *Schimmelpenninck*, *v. Goltstein*, *v. Foreest* en de voorzitter.

De Kamer heeft alzoo eene enquête gelast naar de feiten, die betrekking hebben op of een gevolg zijn geweest van de koncessie tot landaanwinning en verdieping van het vaarwater in den mond van het Zwolsche diep, en 2°. of ten gevolge daarvan de waterstaat van de provincie Drenthe is benadeeld of schade is toegebragt aan handel en scheepvaart in 't algemeen, en aan die van de provincien Overijssel en Drenthe in 't bijzonder.

Op een nader te bepalen dag zal het geen uit dit onderwerp mogt voortvloeijen worden geregeld.

Maandag zal worden beraadslaagd over het voorstel van den heer *Groen*, betreffende de aan de Kamer ingediende adressen wegens de wet op het onderwijs, en daarna over de wet op de onteigening wegens eene water-ververschinp der stad Rotterdam.

Dingsdag zal de heer *v. Hoëvell* zijne interpellatien aan den Minister van kolonien voordragen.

Utrechtsche Schouwburg

De zon zal weldra den Tweeling genaderd zijn, en reeds bevinden wij ons tusschen de Lente en den Zomer in. — 't Wordt dus tijd, dat de Kunst haren scepter wederom voor eene poos afgeve aan de Natuur, die ons heenroept naar het veld en het bosch. Ja, wij komen, wij komen! — maar eerst toch nog een innig-hartlijk *Vaarwel* aan die allen toegebragt, wier talent ons het barre winterweder, met al zijne plagen, weêr wist weg te tooveren, en onder die vriendlijke Muzen bekleedt, in ons herdenken, voorzeker, ERATO de eerste plaats. Voorwaar, ondankbaar zou het wezen, wanneer we haar den cijns onzer erkentlijkheid niet bragten, op den oogenblik, dat haar voet den drempel betreedt van het gewijde Koor, welks hooge deuren zoo straks voor goed achter haar gesloten zullen zijn.

Gewis, de Direkteur van Utrechts Schouwburg mag, in ruime mate, aanspraak maken op de erkentlijkheid der bezoekers van zijn Tooneel, die hem een dertigtal avonden verschuldigd waren van wezenlijk genot, hetzij dan wanneer ze, door zijne zorg, eene drievoudige reeks van Drama's, Treur- of Blijspelen op zagen voeren door het zoo verdienstelijk Personeel van den Amsterdamschen Schouwburg; hetzij ze zich mogten zien vergasten op eene keur van lyrische meesterstukken, zoo uit de klassieke, als uit de romantische school, parelen, verzameld uit den rijken schat van Italië's, van Frankrijks en van Duitschlands keurvernuften, en ons voorgedragen, indedaad, meestal met groote virtuositeit. Wij zullen ze niet met namen behoeven te noemen de schoone Opera's, onder ons ten gehoore gebragt: een ieder bewaart er de herinnering van, tevens met die der voortreflijke uitvoerders van zoo menig prachtwerk der hoogste kunst.

Doch, er is méér. Ook de bevallige *Terpsichore* heeft in onzen Schouwburg een avond mogen vieren, die nimmer vergeten worden zal: neen, de schoone Balavond van *Prins Frederiks Geboorteverjaardag* wordt nimmer vergeten, noch door het feestvierende duizendtal gasten, noch door den Heer *de Vries* zelven, wien daarvoor, op zoo kiesche wijze, een onverganklijk *Souvenir* welmeenend aangeboden werd.

Wanneer wij, voor dit saizoen, thans de pen nederleggen en onze beknopte verslagen over het Utrechtsche Tooneel daarmeê nu eindigen, dan mogen wij dit toch niet, zonder nog *één* wensch te uiten, die — wij zijn er zeker van — ook niet onvervuld zal blijven.

Een laatste avond van groot genot staat ons te wachten: Mevrouw *von Marra* zal aanstaanden Maandag LUCIA DE LAMMERMOOR hier, met den beroemden Tenorzanger *Frans Steger*,[1]) ten tooneele komen voeren, een harer hoofdrollen, en waarin zij ook treffend is afgebeeld. Het derde bedrijf dier roerende Opera maakt den triomf der onvergelijkbre Zangeresse uit, die door däárin, tot afscheid, op te treden, tevens den Heer *De Vries* — te wiens Benefice de Voorstelling plaats heeft — een gepast blijk heeft willen geven van ook *hare* erkentlijkheid voor de oneindige zorgen en moeite, welke de geachte Schouwburg-direkteur zich, vooral gedurende dit speelsaizoen, ten algemeene beste en genoegen, zoo onverdroten heeft getroost.

Onze slotwensch is alzoo deze: moge ieder, die in beschaafde Kunst belang stelt, en echt Talent weet te waarderen, Mevrouw *von Marra*, Maandagavond, het bewijs komen leveren, dat Utrecht hare schoone stem, wanneer het die slechts hoort, terstond gevoelt, begrijpt en weet te volgen.

Een talrijk publiek zal haar, als *Lucia*, den lauwer komen aanbieden: erkentlijkheid is de schoonste eigenschap van het menschlijk hart. Π.

1) De *Amsterd. Courant* van heden zegt: „De Heer Steger heeft in de rol van EDGARD, door zijne schoone, krachtige Tenorstem, uitmuntende voordragt, zijn belangwekkend voorkomen en vurig hartstogtelijk spel, het publiek tot de hoogste geestvervoering opgewekt, zoodat er aan het handgeklap, de toejuichingen en de terugroeping geen einde scheen te komen."

S P A N J E.

MADRID, 23 April.

Gedurende de afwezigheid van *Espartero* zal de generaal *O' Donnell* den raad der ministers voorzetten.

Men zal in de Baskische provincien overgaan tot den verkoop der geestelijke goederen.

De *Gazette* bevestigt, dat te Grenada ook eene poging tot opstand heeft plaats gehad, die echter door de regering spoedig is gedempt. In de andere provinciën is de rust niet verstoord.

Heden deelt de *Gazette* mede de goedkeuring van den afstand van den ijzeren spoorweg van Sevilla naar Jerez aan de maatschapij van het *credit-mobilier* in Spanje.

De ex-regent van Portugal, don *Fernando*, is te Sevila aangekomen, alwaar hij met onderscheiding is ontvangen. De hertog *van Montpensier* is hem tot Kadix te gemoet gereisd.

— 3 pCt. 40, 70; diff. 24, 75.

I T A L I E.

ROME, 19 April.

Gisteren zijn alhier 200 Fransche soldaten aangekomen, om hen te vervangen, wier diensttijd verstreken is.

Er zal eene quarantaine van vijf dagen afgekondigd worden, uit voorzorg tegen de verspreiding van de typhus, die op eenige plaatsen aan de Middelandsche zee heerscht.

De ijzeren Spoorweg van Civita-Vecchia naar Rome is afgestaan aan een genootschap, waarvan de meeste leden Spanjaarden zijn, en de ijzeren Spoorweg van Bologna naar Rome aan eene Fransche maatschappij, die reeds hare borgstelling te Parijs aan de Fransche bank heeft gedeponeerd.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN 2. April.

In de Donau-Vorstendommen blijven voorloopig slechts 4 brigaden onzer troepen.

De zending van den Russ. ambassadeur *v. Hisseleff* naar Rome heeft ten doel, de lijst der nieuwe kandidaten voor de bisschoppelijke zetels in Polen den Paus aan te bieden. De in Sept. voorgestelde kandidaten zijn door den Paus niet aangenomen.

BERLIJN 24 April.

Eergister is het diner van de afgevaardigden in de beide Huizen uit de Rijnprovincien gegeven aan de heeren *v. Auerswald*, *v. Bardeleben*, *Delius*, *A.* en *P. Reichensperger* en graaf *Schwerin*, voor de uitstekende wijze, waarop deze in de 2. Kamer het ontwerp van gemeentewet hebben bestreden, al hebben zij er ook de aanneming niet van kunnen voorkomen. Er waren 70 leden aangezeten.

Gisteren is door het Heerenhuis een diner gegeven aan de ministers, met name aan den president minister, *v. Manteuffel*.

BERLIJN, Vrijdag 25 April.

De akte van ratificatie van het vredes verdrag is gisteren van hier naar Parijs gezonden.

De koning vertrekt heden naar Dresden. Z. M. denkt den 29 April alhier te rug te zijn.

Berigten uit St. Petersburg, van gisteren, behelzen de officiële benoeming van prins *Gortschakoff* tot minister van buitenlandsche zaken.

— 4 pCt. 96$^1/_2$; 4$^1/_2$ pCt. 113$^1/_4$; bank. 182.

ENGELAND.

LONDEN 24 April.

Onze dagbladen deelen uitvoerige berigten mede nopens de gisteren plaats gehad hebbende evolutien onzer vloot bij Spithead. De vloot bestond uit 240 schepen, waarbij slechts 10 zeilschepen. Voor 12 ure kondigde het geschut de komst aan van de koningin, met haar talrijk gevolg te Portsmouth. H. M. werd door den admiraal *Charles Wood* en vele opperofficieren ontvangen. Om 12 ure begaf H. M. zich aan boord van de Victoria and Albert. Toen dit stoomjacht Spithead naderde, opende de geheele vloot een salvo, en namen de evolutien een begin.

De *Morning Post*, verslag van de manoeuvres en de evolutien der vloot gevende, zegt, dat als het geschut van die schepen, elk kwartieruurs een schot deed, men 618,000 kogels en bommen, op éénen dag, op eene vijandelijke plaats zou kunnen werpen, en dat die vloot in staat zou zijn het hoofd te bieden aan de scheepsmagt van de geheele wereld.

LONDEN, 25 April.

In het Huis der Lords van gisteren, heeft lord *Clarendon*, op de vraag van den markies *van Clanricarde*, gezegd, dat er van den kant van Oostenrijk geene bijzondere tusschenkomst in het hertogdom Parma had plaats gehad. De aldaar gestationneerde militaire magt van Oostenrijk bepaalde zich bij een enkel bataillon.

Lord *Clarendon* erkende dat het Kongres zich met de algemeene kwestie van Italië had bezig gehouden, en voegde er bij, dat de verdragen van 1848 Parma hebben gemagtigd, om de tusschenkomst van Oostenrijk in te roepen.

De bezetting van Oostenrijk is vergroot voorgesteld; de Oostenrijksche troepen, die in de laatste dagen zijn opgetrokken, zijn niet naar Parma gemarcheerd.

— 25 *April*. Gek. 92$^3/_4$; Sp. 3 pCt. 44; 1$^1/_4$ pCt 23$^1/_2$; Rusl. 5 pCt. 105; 4$^1/_2$ pCt. 94$^1/_2$; Holl. 4 pCt. 93$^1/_2$; 2$^1/_2$ pCt. 63$^1/_4$; Sard. 5 pCt. 94$^1/_2$; Braz. 99.

FRANKRIJK.

PARIJS 24 April.

Eerst is het het vredesverdrag geweest, dat is bekend gemaakt, thans zijn het uittreksels uit de protokollen van het kongres, die openbaar worden. Men is hier over die vroege openbaarmaking niet zeer tevreden. Het blijkt echter hieruit op nieuw, hoe moeijelijk het is om voor de pers tegenwoordig zelfs in de diplomatie geheimen te houden.

Wat men over de protokollen mededeelt, is 't volgende:

De graaf *Walewski* achtte het wenschelijk dat de gevolmagtigden, voor zij scheidden, hunne gedachten wisselden over onderscheidene onderwerpen, die eene regeling behoefden. Hoewel in het bijzonder ter regeling der Oostersche kwestie bijeengekomen, kon het kongres toch, naar de meening van Frankrijks eersten gevolmagtigde, zich later verwijten dat zij van de gelegenheid, die de vertegenwoordigers der groote mogendheden vereenigt, geen gebruik gemaakt hebben om zekere vragen op te helderen, zekere beginselen vast te stellen en gevoelens te kennen te geven.

Men kan niet ontkennen, zegt hij, dat *Griekenland* zich niet in een normalen toestand bevindt. De anarchie, waaraan dit land werd prijs gegeven, heeft Frankrijk en Engeland genoopt troepen naar den Pyraeus te zenden, en wel in een oogenblik, dat het hunne lezers niet aan werk ontbrak. Het kongres weet in welken toestand Griekenland zich bevond; het weet ook dat deszelfs tegenwoordige toestand ver van bevredigend is. Zou het daarom niet nuttig zijn, dat de op het kongres vertegenwoordigde mogendheden den wensch te kennen geven, dat de drie beschermende mogendheden den betreurenswaardigen toestand van het koningrijk aan een rijpelijk onderzoek onderwerpen en de middelen beramen om verbetering te verkrijgen? — De graaf *Walewski* twijfelt niet dat lord *Clarendon* zich bij hem aansluit, als hij verklaart, dat de beide regeringen met ongeduld het oogenblik te gemoet zien, waarop het haar vergund zal zijn eene bezetting op te heffen, die zij zonder de ernstigste gevaren geen perk kunnen stellen, zoo lang men niet wezenlijke wijzigingen in den tegenwoordigen stand van zaken in Griekenland heeft gemaakt.

De eerste gevolmagtigde van Frankrijk herinnert, dat de *Kerkerlijke Staten* eveneens in geen normalen toestand verkeeren, zoodat de noodzakelijkheid om dit land niet aan de anarchie over te leveren, Frankrijk even als Oostenrijk heeft doen besluiten aan het verlangen van den heiligen Stoel te voldoen, en eerstgenoemde Rome door zijne troepen liet bezetten, terwijl Oostenrijksche troepen de legatien bezetten. Hij betoogt dat Frankrijk eene dubbele beweegreden had om aan het verlangen van den heiligen Stoel zonder bedenken te voldoen, en wel als R. Katholijke, als Europesche mogendheid. De titel van oudsten zoon der kerk, waar Frankrijks souverein trotsch op is, verpligt den Keizer den heiligen vader bescherming en hulp te verleenen; de rust der Romeinsche staten, waarvan die van geheel Italie afhangt staat met de handhaving der orde in Europa in te naauw verband, dan dat Frankrijk het niet van het hoogste belang achtte met alle middelen, ter zijner beschikking, die te verkrijgen. Maar van den anderen kant mag men niet ontkennen, hoe anormaal de stelling eener mogendheid is, die, om te blijven bestaan, door vreemde troepen moet worden ondersteund. Graaf *Walewski* maakt geen bezwaar te verklaren, — en hij hoopt dat graaf *Buol* betreffende Oostenrijk met deze verklaring zal instemmen, — dat Frankrijk niet alleen bereid is zijne troepen terug te trekken, maar ook ten sterkste naar het oogenblik verlangt, waarop het dit doen kan, zonder de inwendige rust des lands en het gezag der pausselijke regering in de waagschaal te stellen, in wier welzijn de keizer, zijn doorluchtige souverein, nooit zal ophouden het levendigste belang te stellen. De eerste gevolmagtigde van Frankrijk zegt, dat het in het belang van het evenwigt van Europa zeer wenschelijk is, dat de Romeinsche regering zich sterk genoeg vestige, opdat de Fransche en Oostenrijksche troepen de Romeinsche staten zonder gevaar kunnen ontruimen, en hij gelooft dat een in dezen zin uitgedrukte wensch niet nutteloos zou zijn. Hij twijfelt echter geenszins dat de verzekeringen, die Frankrijk en Oostenrijk betreffende hunne gezindheid in dit opzigt zullen geven, overal een gunstigen indruk zullen te weeg brengen.

Den zelfden loop van denkbeelden vervolgende, vraagt graaf *Walewski* of het niet wenschelijk is, dat zekere regeringen van het Italiaansche schiereiland door goed begrepen amnestien, de op den dwaalweg gebragte en onbedorven gemoederen tot zich teruggbrengende, aan een stelsel een einde maken, dat zijn doel geheel mist en dat in plaats van de vijanden der orde te treffen, de regeringen verzwakt en der demagogie aanhangers verschaft. Naar zijne meening zou men de regering der *Beide Sicilien* zoowel als de zaak der orde op het geheele Italiaansche schiereiland, een uitstekenden dienst bewijzen, als men deze regering opmerkzaam maakte op den verkeerden weg, dien zij heeft ingeslagen. Hij gelooft dat de in dezen zin gestelde en door de bij het kongres vertegenwoordigde mogendheden gegeven waarschuwingen te beter zullen opgenomen worden, daar het Napolitaansche kabinet aan de beweegredenen niet kan twijfelen, waaruit zij voortspruiten.

Daarna sprak graaf *Walewski* nog op uitvoerige wijze van de wijze, waarop de Fransche regeringsbeginselen voortdurend in Belgie straffeloos werden aangerand, en zich de meest beleedigende aanvallen veroorloofd. De keizerlijke regering wenscht in goede betrekking met Belgie te blijven; zij eerbiedigt den goeden wil van het Brusselsch kabinet, die de buitensporigheden der drukpers niet kan beteugelen, daar de wetgeving dat niet toelaat. Frankrijk zou het betreuren, als het aan België de noodzakelijkheid aan eene wijziging in de wetgeving in deze noodzakelijk moest maken; dit zou te veel eene bedreiging gelijken. Indien echter de overige vertegenwoordigers omtrent dit punt België nader inlichtteden, dan zou aan dezen toestand misschien eene wijziging komen, die anders vroeger of later moeijelijkheden of gevaar kon veroorzaken.

Graaf *Walewski* stelt aan het kongres voor, zijn arbeid te eindigen met eene verklaring, die eene merkwaardige vordering in het internationaal regt zou maken en door de gansche wereld met den levendigsten dank zou worden opgenomen. Het Westvaalsche kongres, zegt hij, heeft de vrijheid van geweten, het Weener kongres de afschaffing van den slavenhandel en de vrijheid der scheepvaart op de rivieren ingevoerd. Het zou der Parijsche konferentie waardig zijn, aan de al te langdurige geschillen een einde te maken, door den grondslag te leggen voor een nieuw, gelijkvormig zeeregt. De vier volgende grondstellingen zouden aan dit doel volkomen beantwoorden: 1) Afschaffing van het korsaire-wezen; 2) de neutrale vlag beschermt alle vijandelijke goederen, behalve oorlogs-kontrabande; 3) goederen van neutralen, uitgezonderd oorlogs-kontrebande, kunnen zelfs onder vijandelijke vlag niet in beslag worden genomen; 4) blokkaden zijn slechts verpligtend, wanneer zij in werkelijkheid bestaan.

Lord *Clarendon* heeft hierop het woord genomen en heeft ook in 't breede de noodzakelijkheid betoogd, waarin de Westmagten zich bevonden hadden, Griekenland te bezetten. Zoodra de rust er verzekerd is, zullen echter de Westtroepen dat rijk verlaten. De 30. Maart opent een nieuw tijdperk, een tijdperk van vrede. Men mag echter dan ook niets verzuimen, om dien vrede duurzaam en bestendig te maken; daarom mag het kongres voor zijn uiteengaan, geene omstandigheden stilzwijgend voorbijgaan, die aan 't evenwigt van Europa nadeel kunnen toebrengen.

Wij hebben — zoo gaat lord *Clarendon* voort — de ontruiming bevolen van verscheidene deelen van het gebied, dat gedurende den oorlog door vreemde legers bezet was; wij hebben de plegtige verpligting aanvaard, de ontruiming in den kortst mogelijken tijd te bewerkstelligen; hoe zouden wij nu bezettingen, die vóór den oorlog plaats hadden, buiten behandeling kunnen laten en ons onthouden middelen op te sporen, om daaraan een einde te maken? — De redenaar acht het niet nuttig, de oorzaken te bespreken, welke de vreemde legers naar verscheidene punten van Italie hebben gebragt; hij gelooft echter, dat het, zelfs wanneer men de wettigheid dezer redenen toegeven wil, evenwel niet minder waar is, dat daaruit een anormalen, onregelmatigen toestand geboren is, die slechts door de uiterste noodzakelijkheid kan worden geregtvaardigd, en die ophouden moet, zoodra deze noodzakelijkheid zich niet meer gebiedend doet gevoelen; dat die echter, wanneer men niet tracht, daaraan perk te stellen, nog langer zal duren; dat, wanneer men voortgaat op de gewapende magt te steunen, in stede van de ware oorzaken van ontevredenheid weg te nemen, het zeker is, dat men een voor de regeringen weinig eervol en voor de natien beklagenswaardig stelsel permanent maakt. Hij gelooft, dat in het bestuur der Kerkelijke Staten menig gebrek is, waaruit gevaren kunnen ontstaan, welke het kongres het regt heeft te voorkomen; dat men, door die te veronachtzamen, gevaar loopt, ten gunste der revolutie te werken, welke alle regeringen veroordeelen en wenschen te voorkomen.

Uit het protokol van 8 April deelt men nog het volgende mede:

Het kongres hield zich allereerst bezig met de kwestie der Donau-vorstendommen. Baron *v. Bourqueney* las eene instruktie voor voor de kommissie, die zich daarheen begeven zal; deze werd aangenomen. Lord *Clarendon* stelde het onmiddelijk ontslag der beide hospodars voor, opdat de vorstendommen hun gevoelen vrij zouden kunnen te kennen geven en niet door eene kombinatie der hospodars in de vrije uitdrukking van den volkswil zouden worden verhinderd. Graaf *Buol* verklaarde zich daartegen. Hij achtte het gevaarlijk, alle bestuur op zulk een oogenblik af te schaffen. Hij was van gevoelen, dat het kongres de noodige maatregelen aan de Porte moest overlaten. Na eene langdurige diskussie, waarbij lord *Clarendon* opmerkte, dat het bestuur der hospodars op het punt was te eindigen, en dat men juist wegens de instandhouding der legaliteit maatregelen moest nemen, nam het kongres het volgend besluit: „Na deze verklaringen besluit het kongres er zich op te verlaten, dat de Sultan bij de opheffing van het bestuur der hospodars de noodige maatregelen zal nemen, om de bedoelingen van het kongres te vervullen, terwijl het de vrije uitdrukking van de wenschen der divans de handhaving der orde en der achting voor de wetten tracht te vereenigen."

In deze zitting verklaarden de Russische gevolmagtigden nog als antwoord op eene aan hen gerigte vraag, dat de haven van Sebastopol voor de schepen der geallieerde mogendheden geopend is, om de inscheping van hunne troepen en hun materiaal te bespoedigen. Zij voegden er bij, dat hunne instruktien hun veroorloofden, de verzekering te geven, dat de ontruiming van het Ottomanische gebied in Azie terstond na de uitwisseling der ratifikatien beginnen zal; dat men, zoodra het jaargetijde en de wegen het toelaten, zal overgaan tot het vervoer der magazijnen en van het krijgsmaterieel, en dat de algemeene terugtogt van het Russisch leger te gelijk met die der geallieerde legers zal plaats hebben, en op denzelfden tijd en dezelfde termijnen geëindigd zou zijn, als de ontruiming der andere landstreken.

Er is eene inteekening geopend van 25 cents per persoon, om een geschenk der burgerij van Parijs aan den keizerlijken prins te koopen. Men wenscht den aankoop te kunnen doen van de villa Marengo in Italië gelegen, ter plaatse, waar de beroemde slag van dien naam werd geleverd.

Op den eersten dag der uitgave is de geheele editie van de *Contemplations* van *V. Hugo* uitverkocht.

12 werklieden hebben wegens deelneming aan geheime genootschappen weder teregt gestaan. 8 er van zijn veroordeeld tot gevangenisstraf en boeten.

— 25 *April*. 4$^1/_2$ pCt. 93.75; 3 pCt. 74,25; Sp. 3 pCt. 38$^1/_2$; Met. 5 pCt. —.

NEDERLANDSCHE RHIJNSPOORWEG.

Uren van vertrek voor de ZOMERDIENST,

Aanvang nemende den 1. Mei 1856.

Van AMSTERDAM naar UTRECHT en EMMERIK.	Personentreinen.				Goederentrein.
	1ste Sneltrein.	2de	3de	5de	
	's morgens.	's morgens.	's namiddags.	's avonds.	's namidd.
Van Amsterdam	6.15	7.45	12.10	7.—	1.—
〃 Utrecht	7.10	8.55	1.20	8.10	3.—
Aankomst Emmerik	9. 3	11.35	4. 5	10.40	9.—

Van AMSTERDAM naar UTRECHT en ROTTERDAM.	1ste Sneltrein	2de	3de	4de	5de	Goederentrein.
	's morgens.	's morgens.	's namidd.	's avonds.	's avonds.	
Van Amsterdam	6.15	7.45	12.10	5.—	7.—	1.—
〃 Utrecht	7.10	9. 5	1.30	6.10	8.20	3.—
Aankomst Rotterdam. . . .	8.21	10.36	2.54	7.43	9.55	5.—

Van EMMERIK, naar UTRECHT en ROTTERDAM.	1ste	2de	3de	4de Sneltrein.	Goederentrein.
	's morgens.	's voormiddags.	's avonds.	's avonds.	
Van Emmerik	5.54	10.20	5.10	7.—	7.30
〃 Utrecht	9. 5	1.30	8.20	9.33	3.—
Aankomst Rotterdam. . . .	10.36	2.54	9.55	10.37	5.—

Van EMMERIK naar UTRECHT en AMSTERDAM.	Personentreinen.				Goederentrein.
	1ste	2de	3de	4de Sneltrein.	
	's morgens.	voormiddags.	's avonds.	's avonds.	's morgens.
Van Emmerik	5.54	10.20	5.10	7.—	7.30
〃 Utrecht	9.—	1.25	8.15	9.30	3.—
Aankomst Amsterdam . . .	10. 5	2.30	9.20	10.15	4.30

Van ROTTERDAM naar UTRECHT en AMSTERDAM.	2de	3de	4de Sneltrein	5de	6de Sneltrein	Goederentrein.
	's morgens.	voormidd.	's namidd.	's avonds.	's avonds.	
Van Rotterdam	7.15	11.45	3.—	6.32	8.22	12.—
〃 Utrecht	9.—	1.25	4. 9	8.15	9.30	3.—
Aankomst Amsterdam . . .	10. 5	2.30	4.54	9.20	10.15	4.30

Van ROTTERDAM naar UTRECHT en EMMERIK.	1ste Sneltrein.	2de	3de	5de	Goederentrein.
	's morgens.	's morgens.	voormiddags.	's avonds	
Van Rotterdam	6.—	7.15	11.45	6.32	12.—
〃 Utrecht	7.10	8.55	1.20	8.10	3.—
Aankomst Emmerik	9. 3	11.35	4. 5	10.40	9.—

Des Zondags zullen geene GOEDERENTREINEN loopen.

Met de Goedeeen treinen worden op alle Stations, Passagiers voor de 3e klasse opgenomen.

De uren van vertrek voor de tusschenstations, zoomede eenige Correspondentiën met andere vervoermiddelen, zijn in de aanplakbilletten breeder omschreven.

De Directie der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij,
B. DONKER CURTIUS, *President*,
J. C. s'JACOB, *Secretaris*.

Amsterdam, den 24 April 1856.

*** De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt, residerende te Utrecht, zal op Vrijdag, den 23. Mei 1856, hare gewone vergadering houden, en verzoekt mitsdien al diegenen, welke, hetzij tot het afleggen van een examen, hetzij voor eene andere aangelegenheid, zich tot haar wenschen te vervoegen, de stukken en bescheiden, daartoe betrekkelijk, vooraf in te zenden bij haren President, den Hoogleeraar B. F. SUERMAN, te Utrecht.

Utrecht, 25 April 1856. Namens de Commissie vornoemd,
G. J. LONCQ,
Secretaris.

*** Ondertrouwd:
J. SCHILLEMANS,
Wedr. van A. C. LAANE,
C. M. G. TEN HAGEN.
Utrecht, 25 April 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van een' *ZOON* H. MEIJER, geliefde Echtgenoot van
Utrecht, 22 April 1856. B. COENEN.
Eenige kennisgeving.

*** Middelburg, den 24. April 1856. Heden overleed, in den ouderdom van twee en zestig jaren, de WelEdel Geboren Heer Mr. J. G. HINLOPEN, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud Lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

ZOMER SOCIETEITS LOCALEN.

*** **MATINÉE MUSICALE**, aangeboden door Heeren Officieren der Veld-Artillerie, op Zondag 27 April, bij gunstig weder, ten twee ure.

Hoofdingang voor de Leden met Dames in de Nachtegaalsteeg. J. C. DE GRAAF, Secr.

*** Aan het geëerde Publiek wordt bij deze bekend gemaakt, dat aan het **Stations Koffijhuis en Logement te Utrecht** MUZIJK zal worden gegeven Zondag den 27. April en Donderdag den 1. Mei 1856. Aanvang volgens gewoonte.

*** De 4 B. 42 R. 94 E. LAND, onder Achttienhoven, ten verkoop aangeslagen tegen Woensdag 30 dezer, in de Herberg *de Klop*, onder Zuylen, zijn **uit de hand verkocht.**

OPENBARE VERKOOPING

VAN

Aanzienlijke Landgoederen.

*** Op Zaturdag den 3. Mei 1856, des namiddags ten één ure precies, te Utrecht, achter St. Pieter, in het Lokaal van Verkoopingen, te weten van:

Twee kapitale bij uitnemenheid gunstig gesitueerde BOERENHOFSTEDEN, en nog eene kleinere HOFSTEDE, met uitmuntende Boomgaard- Bouw- Wei- en Boschlanden, te zamen groot ruim 89 Bunders, alles aan en bij elkander gelegen in de gemeente Schalkwijk, in het dorp aan de Heul en op Blokhoven, tusschen de Schalkwijksche Wetering en den Honswijkschen dijk; eerst in acht percelen, vervolgens in onderscheidene combinatien en eindelijk in eene algemeene Massa. Breeder bij Billetten en nader onderrigt, ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

*** Men verlangt tegen primo Julij 1856 een goed onderhouden HUIS te Huur, voorzien van zes Kamers, Keuken, Kelder, Zolder en Binnenplaats of Tuintje, gelegen in een vrolijk gedeelte binnen de stad Utrecht. Brieven franco, adres onder lett. A. aan het bureau dezer Courant.

*** Te Driebergen, Doorn, Maren of omstreken worden te Huur gevraagd voor een Heer twee gem. KAMERS, bediening, Tafel, enz., geschikt voor zomer en winterverblijf. Adres franco onder lett. CZ., met opgave van prijs, aan het bureau dezer Courant.

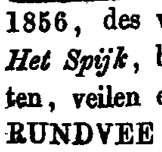

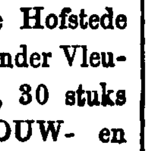

*** De Notaris VAN GEYTENBEEK, te Harmelen, zal op Maandag den 28. April 1856, des voormiddags ten 9 ure, op de Hofstede *Het Spijk*, bewoond door *Floris Oskam*, onder Vleuten, veilen en verkoopen: 2 PAARDEN, 30 stuks RUNDVEE, 2 vette VARKENS, BOUW- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HUISRAAD en INBOEDEL. Alles daags vóór den verkoopdag van des voormiddags 11 tot des namiddags 3 ure te bezigtigen.

De Uitverkoop!!

van [illegible] van de Lijnmarkt No. 45 wordt tot 15 Mei voortgezet in den *Gouden Leeuw*, Oudkerkhof te Utrecht.

Marktberigten.

Amersfoort, 25 April. Tarwe van *f* 12 tot *f* 13; Rogge van *f* 7,75 tot *f* 8,25; Boekweit van *f* 7,50 tot *f* 8,30 het mud; Boter van *f* 1,12½ tot *f* 1,20 het N. pond.

Arnhem 25 April. Nieuwe Weit van *f* 11,50 tot *f* 15,50; Rogge van *f* 8,80 tot *f* 9,80; Boekweit van *f* 9,00 tot *f* 9,80; Garst van *f* 5,75 tot *f* 6,00; Vriesche haver van *f* 4,00 tot *f* 4,20; Voerhaver van *f* 3,75 tot *f* 4,00; Wikken van *f* 8,00 tot *f* 8,80; Paardeboonen van *f* 8,00 tot *f* 8,50; Geele Erwten van *f* 9,00 tot *f* 9,50; Klaverzaad van *f* 68,80 tot *f* 72,00. Aardappelen van *f* 2,00 tot *f* 2,70 het Ned. mud. Boter van *f* 1,00 tot *f* 1,20 het Ned. pond.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

April.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°.	Ther. F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
			N. ℞						
25	2	zw.	1.5	754.01	70.3	+ 9.7	0.46	0	Bewolkt.
	10	ono.	0.0	52.06	56.7		70	0.1	Bijna helder (*)
26	8	wzw.	22.0	51.21	54.3		72	0.9	Bewolkt.

(*) Ten 2 ure 20 min. enkele regendroppelen en ten 3 ure 40. min. onweer in het zw. en w.

AMSTERDAM 25 April 1856.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$62\frac{5}{8}$	$62\frac{7}{8}$	$62\frac{3}{4}$
dito dito	3 „	$74\frac{5}{16}$	$74\frac{7}{16}$	$74\frac{7}{16}$
dito dito	4 „	$92\frac{15}{16}$	$93\frac{1}{16}$	93
Oost-Indische Leening	4 „	$92\frac{3}{8}$	$92\frac{1}{2}$	$92\frac{3}{8}$
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ „	$99\frac{1}{2}$		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5 „	$101\frac{1}{2}$	$101\frac{5}{8}$	
Obligat. 1828 & 1829	5 „	$100\frac{3}{8}$		
Certificat. 1831 & 1833	5 „	$88\frac{1}{4}$		
Certificaten 1840. . .	4 „	$81\frac{1}{2}$		
dito Adm. te Lond.	$4\frac{1}{2}$ „	$92\frac{1}{2}$		
Cert. van Assign. . .	6 „	$62\frac{7}{8}$	63	63
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		$156\frac{1}{4}$		
SPANJE.				
Obligatien	$1\frac{1}{4}$ pCt.	$23\frac{7}{16}$	$23\frac{3}{4}$	$23\frac{3}{4}$
dito	3 „	$43\frac{5}{8}$		
Binnenl. Schuld . . .	3 „	$37\frac{15}{16}$	$38\frac{1}{2}$	$38\frac{1}{4}$
Bewijzen Coupons . . .		$5\frac{1}{4}$		
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek . . .	5 „	$78\frac{7}{8}$	$79\frac{1}{8}$	$78\frac{7}{8}$
Oblig. N.	5 „	$83\frac{5}{8}$	$83\frac{7}{8}$	$83\frac{11}{16}$
dito dito La B. . . .	5 „	$83\frac{5}{8}$	$83\frac{7}{8}$	$83\frac{11}{16}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$ „	$40\frac{1}{8}$	$40\frac{3}{8}$	$40\frac{1}{8}$
BELGIE.				
Certific. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$51\frac{1}{2}$		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Buitengewone vergadering

DER

STATEN VAN DE PROVINCIE UTRECHT.

Zitting van den 17. April 1856.

(*Vervolg.*)

De heer *v. Beeck Calkoen* zegt dat de Komm. haar voorstel voor het wenschelijkste houdt. Vooraf echter moet hij den vorigen sprekers een enkel woord toevoegen. Ook bij de meeste taaiheid van gestel, bij de meeste lankmoedigheid kan het toch niet anders of het moet leed doen gedurig de verwijten te moeten aanhooren van belemmeringen in het werk te stellen, van tegenwerking, van de zaak niet te willen. Spr. zal daartegen niet anders dan voor zich zelven spreken, en dan moet hij als eerlijk man verklaren nooit getracht te hebben, eene goede zaak als deze tegen te werken. Wel is hij het eens met den laatsten Spr. dat eene goede statistiek misschien de beschouwingen hier gemakkelijker zou maken, maar niet alle statistiek ontbreekt, zij is alleen onvolledig, want het verslag van het kollegie geeft het resume van de resultaten die een aangenomen grondslag van 10 bunders geven zou. Na de gansche behandeling der zaak zal men, dunkt Spr., gereedelijk toestemmen, dat het stelsel van verkiezing in distrikten rationeel is en men dit niet alleen moet beschouwen, als een maatregel die de eigenlijke normale algemeene stemming in één bureau vervangt. Spr. is het wel eens, dat hier niet zoo scherpe afscheiding van belangen bestaat als in groote afzonderlijke Hollandsche polders, — hij kent echter de zaak niet genoeg om te weten welk systeem daar is ingevoerd — maar, al bestaan bij ons geene in belangen tegenover of naast elkander staande distrikten, dan is het toch noodig in het kollegie van dagelijksch bestuur mannen te hebben die in de verschillende deelen van den Lekdijk bekend zijn, om juist de dijkpligtigen te kennen en bij watersnood de zoodanigen te vinden, die zij persoonlijk vertrouwen. Meermalen is de vraag nog voorgekomen of niet bij voorregt dit of dat gedeelte de meeste heemraden leverde, maar men heeft gewoonlijk gemeend, dat de onderscheidene distrikten gelijkelijk moeten zijn vertegenwoordigd, en dit is ook rationeel. Spr. gelooft, dat het tot het hebben van een orgaan, geschikt om op alle punten van het onderworpen distrikt inlichtingen te geven, goed en ordelijk is met distriktsgewijze stemming te blijven voortgaan. Volgens het voorstel der komm. wordt overwigt aan grootere grondbezitters gegeven. Dit zegt Spr., is zoo, maar hetzelfde vindt men in de geheele maatschappij. Zij, die meer bezitten, hebben meer invloed, maar — ook grootere lasten. Maar is nu dit overwigt zoo groot, dat het den invloed van kleinere eigenaars vernietigt? Om dit te beoordeelen zou eene statistiek noodig zijn als grondslag; stellende dat 757 stemgeregtigden uitbrengen 2872 stemmen, dan kan men gemakkelijk bij benadering het aantal stemgeregtigden in ieder distrikt berekenen; dit zal bedragen 126 met 478 stemmen. En nu vraagt Spr. zal het overwigt der groote grondbezitters, wanneer zij in elk dier vergaderingen van 126 stemgeregtigden toegelaten worden, zoo groot zijn dat de kleinere ontmoedigd terug blijven? Alvorens dit te beantwoorden merkt Spr. nog aan, dat men hier niet te doen heeft met een volk dat men maakt maar dat men vindt. De deelneming is in den regel niet groot, dat heeft Spr. met eigen oogen gezien en zou ook door anderen bevestigd kunnen worden; men moet de stemgeregtigden aansporen, anders komen zij niet op. En veronderstelde men nu dat het geheele personeel zeer ijverig in dit opzigt was, dan zou dit kwaad gewis zoo groot niet kunnen zijn, want het getal groote grondbezitters is niet zoo groot dat het eene belangrijke meerderheid zal uitmaken, en daarbij denkt men dan, vraagt Spr. dat die grootere grondbezitters het onderling eens zullen zijn? Geensins, en dan zijn het juist de kleineren, die een beduidenden invloed zullen uitoefenen.

De heer *Ackersdijck* heeft met leedwezen het verwijt gehoord als of hij iemand wilde beschuldigen. Hij heeft in tegendeel eerbied betoond voor die gehechtheid aan instellingen welke men meent te moeten verdedigen. Hij keurt ook niet af, dat alle bezwaren bekend worden gemaakt; want die moesten uit den weg geruimd worden. Had hij eene klagt, dan was het die over groote langzaamheid; — in 1850 is het werk begonnen en nu zijn wij in 1856 — en dan stelt hij daartegen over hoe weinig er gedaan is om de taak gemakkelijk te maken. Dit heeft Spr. bedoeld. De vorige Spr. drong aan op het nut van stemming in distrikten. Dit is ook goed, doch het neemt niet weg dat in elk distrikt gestemd wordt voor het geheele waterschap en dat maakt onderscheid. Volgens de uit de cijfers, die zoo even werden medegedeeld, laat zich nog weinig besluiten; doch, zoo het Spr. toeschijnt, volgt er uit, dat algemeen tegen ééne stem van een klein eigenaar 3 van groote eigenaars zullen overstaan. Die dus slechts eene stem uitbrengt kan gerust terug blijven, want die zal niets in de schaal wegen. Geeft men den grooteren eigenaren dat overwigt in elk distrikt waar zij land bezitten, dan zal het gevolg zijn dat de kleineren, ontmoedigd, achter blijven. Daarbij komt nog dat het onregtmatig is met betrekking tot de grootere eigenaren, die al hun land in één distrikt bezitten, en daardoor minder invloed zouden hebben dan zij, die het in zes distrikten verspreid bezitten. Spr. verwondert zich dat andere leden hier vrede mede hebben. Groote eigenaren moeten ten minste onderling op dezelfde schaal gebragt worden, maar Spr. acht het onbillijk, van het toevallig verspreid liggen der landen een zoo verschillend regt te doen afhangen.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat het van veel belang is de cijfers niet te bezigen als de heer *Ackersdijck* gedaan heeft. Wanneer in ieder distrikt worden uitgebragt 478 stemmen en de grootste eigenaar slechts 10 uitbrengt zal zijn overwigt niet groot worden. De berekening doet niet veel ter zake, want de verhouding zal voor het geheele waterschap dezelfde zijn als voor ieder distrikt.

De heer *Bastert* merkt aan dat, altijd als twee getallen beide door 6 gedeeld worden, hunne onderlinge verhouding wel gelijk blijft. Wil men hieruit eene konklusie trekken, dan moest het stelsel van den heer *Ackersdijck* worden aangenomen, omdat door de distriktsgewijze vertegenwoordiging, het aantal uitgebragte stemmen verhoogd wordt. Om het getal stemmen in de verschillende distrikten te benaderen zou men eene statistiek moeten hebben. Het koncept-ontwerp bevat z. i. over de zaak twee beginselen, nl. de distriktgewijze vertegenwoordiging, en de beperking, bij art. 19 van het overwigt der groote grondbezitters; daar deze beginselen met elkander in strijd komen, acht hij het beter de distriktsgewijze vertegenwoordiging op te geven, en het beginsel van den heer *Ackersdijck* aan te nemen.

Het amendement van den heer *Ackersdijck* wordt daarop in stemming gebragt en met 22 tegen 9 stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren: *de Geer v. Oudegein*, *Bastert*, *v. Voorthuysen*, *v. Berkel*, *Ackersdijck*, *Harmsen*, *Lagerwey*, *Vos* en *Jongeneel.*

Art. 18 wordt vervolgens zonder hoofdelijke omvraag voorloopig aangenomen.

Art. 19. Stemgeregtigden brengen voor het bezit in vollen eigendom, erfpacht of vruchtgebruik van 5 tot aan 10 bunders land ééne stem uit.

Het	bezit	van	10	tot	aan	15	bunders	geeft	2 stemmen.
„	„	„	15	„	„	20	„	„	3 „
„	„	„	20	„	„	30	„	„	4 „
„	„	„	30	„	„	40	„	„	5 „
„	„	„	40	„	„	50	„	„	6 „
„	„	„	50	„	„	60	„	„	7 „
„	„	„	60	„	„	80	„	„	8 „
„	„	„	80	„	„	100	„	„	9 „

„ „ „ 100 bunders en daarboven geeft 10 stemmen. (*art.* 33 *ontw. regl.*)

Op de vraag van den heer *Harmsen*, of al de daarin bedoelde, van 10, 100 en meerdere bunders in den vollen omslag moeten betalen, antwoordt de Voorzitter, dat hij meent, dat dit antwoord door art. 17 geleverd wordt, waar men leest *en voor den vollen omslag aangeslagen.* Die vijf bunders, zegt Spr., moeten geacht worden te zijn zoodanige 5 bunders, die het volle Lekdijkgeld betalen, en zoo niet, dan moeten er zooveel worden bijgevoegd tot dit het geval is. Spr. meent dus de vraag van den heer *Harmsen* bevestigend te moeten beantwoorden.

De heer *Ackersdijck* acht de opmerking van den heer *Harmsen* van groot gewigt. Het staat vast, dat van vijf bunders het volle regt betaald moet worden, maar van 10 of 100 bunders is dit niet gezegd. Moet niet het geheele bezit den vollen omslag betalen, dan zullen zij, die meer dan 5 bunders toonen te bezitten, meer stemmen hebben, hetzij hun land al dan niet het volle dijkgeld betaalt.

De heer *v. Hoytema* acht geene verduidelijking noodig. Art. 17 zegt, 5 bunders in vollen eigendom en vollen omslag betalende; dit klimt op tot hooger en geldt verder voor alle hoogere cijfers.

De heer *Ackersdijck* zegt dat duidelijk het omgekeerde er in staat. Om het regt tot stemmen te hebben moet men bezitten vijf bunders, die voor den vollen omslag zijn aangeslagen. — Heeft men dus 5 die betalen en 95 die niet betalen, dan brengt men 10 stemmen uit, want de bepaling is alleen voor 5 bunders; de vermeerdering van het aantal stemmen is alleen afhankelijk van het *aantal* bunders.

Den *Voorzitter* komt het voor dat hier geen verschil bestaat omtrent de bedoeling, maar alleen omtrent de juiste uitdrukking. Hij zou dus de leden wien dit artikel niet duidelijk genoeg voorkomt, in overweging geven het door eene wijziging duidelijker te maken.

De heer *van Beeck Calkoen* zegt, dat in art. 17 wordt aangegeven wat een stemgeregtigd bunder is, en dat moet men in vollen eigendom hebben. De kwestie wat een stemgeregtigd bunder is, wordt dus in art 17 uitgemaakt.

De *Voorzitter* zegt dat op art. 19 waarschijnlijk een amendement zal worden voorgedragen, en stelt, aangezien dit nog niet gereed is, voor, de zitting gedurende een kwartier uurs te schorsen.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

De vergadering weder geopend zijnde, is aan de orde de voortzetting der beraadslagingen over art. 19.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat de Komm., ter voorkoming van bezwaren in de toepassing van art. 17 en 19 voorstelt, art. 19 onmiddelijk op art. 17 te laten volgen, en aan het slot der eerste alinea van art. 19 toe te voegen: „zoodanig bezit in vruchtgebruik, eigendom of erfpacht, geeft regt tot het uitbrengen van het navolgend aantal stemmen; van vijf tot tien eene stem, enz."

De *Voorzitter* geeft de vergadering van dit voorstel kennis.

De heer *v. Asch v. Wijck* vraagt, of het nu duidelijk genoeg zal blijken, dat het getal stemmen moet worden berekend naar het aantal bunders, dat de stemgeregtigde bezit in het distrikt, waarin hij zijne stem uitbrengt.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat de Komm. daarom bij aaaneming van deze wijziging ook zal voorstellen, art. 18 te veranderen, en aan het slot der 1. alinea te lezen. „Overeenkomstig de bepalingen van het *voorgaand* artikel."

De 1. wijziging der Komm. wordt nu goedgekeurd, gelijk mede de tweede, strekkende om aan het slot der eerste alinea van art. 18 te lezen „*voorgaand* artikel," en aan het slot der 2. alinea toe te voegen, benevens de rangorde waarin zij voorkomen.

Art. 24. Jaarlijks wordt aan de stemgeregtigde ingelanden voor elk distrikt door het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden eene lijst opgemaakt en voorloopig vastgesteld, inhoudende:

a. den naam en den voornaam van den stemgeregtigde.
b. het aantal bunders land, voor hetwelk hij op den 1. Januarij van dat jaar op de leggers van het kadaster bekend staat, en of dezelve voor den vollen omslag zijn aangeslagen.
c. het aantal stemmen, hetwelk hij mag uitbrengen. (*art.* 39 *ontw. regl.*)

De heer *v. Hoytema* stelt namens de Komm. voor, in litt. *b* ter verduidelijking in plaats van „en of dezelve voor den vollen omslag zijn aangeslagen," te stellen, „en het aandeel van den omslag op dezelve rustende," met welke wijziging de vergadering zich vereenigt, gelijk ook met het geheele artikel.

Art. 26. Ieder ingeland heeft het regt, gedurende acht dagen nadat de lijsten ter inzage hebben gelegen, schriftelijk zijne bezwaren tegen dezelve, met overlegging der daartoe behoorende bewijsstukken, in te dienen bij het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden, wanneer daarop:

a. zijn naam niet of niet behoorlijk voorkomt.
b. de naam van iemand is gebragt, die de vereischten mist om stemgeregtigd te zijn.
c. het getal bunders land, die hij bezit, de aanslag voor den omslag, of de stemmen, die hij mag uitbrengen, onjuist zijn aangewezen. (*art.* 41 *ontw. regl.*)

De heer *v. Hoytema* stelt voor in art. 26 litt. *c* te lezen „en het aandeel in den omslag op dezelve rustende."

Deze wijziging en art. 26 en 27 worden nu goedgekeurd.

De heer *Ackersdijck* stelt een amendemt voor, strekkende om in te lasschen na art. 27 de artt. 43 en 44 van het ontwerp van Gedeputeerde Staten en art. 28 te doen luiden als art. 45 van het ontwerp. Spr. heeft het steeds betreurd, dat die artt. in het nieuw ontwerp niet werden teruggevonden en het bevreemdt hem dat de kommissie ze niet heeft opgenomen, daar de Gedep. Staten goeden grond hadden om ze voor te stellen en zij z. i. niet kunnen gemist worden. Aannemende, dat het reglement regelmatig zal worden ten uitvoer gelegd, moet toch ieder, die meent, dat ten zijnen opzigte daarvan wordt afgeweken, alle middelen kunnen doen gelden. Er kan verschil van zienswijze bestaan, en wie zal dan beslissen, als men het artikel weglaat. Spr. wil gaarne aannemen, dat niet opzettelijk onregt zal geschieden, maar toch moet men gelegenheid geven om een gegeven regt te doen gelden.

De heer *v. Hoytema* zegt dat drie afdeelingen de weglating hadden verlangd en de Komm. aan het verslag der afdeelingen uitvoering moest geven, maar zij heeft toch gevoeld dat er veel voor was om een nader onderzoek in deze zaak voor te dragen. Men heeft beweerd dat naam en voornaam, het aandeel in den omslag en het aantal stemmen zoo in het oogloopende feiten waren, dat geene vergissing kon plaats vinden, en bestond die al eens dan kon men zich er tegen beklagen en het kollegie daaraan gevolg geven, zoo er verzuim aanwezig was. Spr. wijst op de kiezerslijsten voor de benoeming van leden der 2. kamer wier regeling aan den voorzitter van den gemeenteraad is overgelaten, ook omdat men hier geen kwade trouw kan vermoeden. De Komm. zegt Spr. stelt zich echter in dezen geene partij.

De *Voorzitter* merkt op, dat Gedep. Staten deze artikelen hadden opgenomen om de redenen, aangevoerd door den heer *Ackersdijck*, omdat zij meenden, dat in het systeem van direkte verkiezingen gelegen was een appel van verznim of vergissing. De meening, dat van het besluit van den Voorzitter van

het gemeente-bestuur geen appel is, schijnt hem onjuist. Er is geen appel bij de administratieve overheid, maar wel degelijk bij den regter.

De heer *Ackersdijck* verzekert den voorlaatsten Spr., dat hij het rapport heeft gelezen; dat is geen goedheid, het is pligt. Wat echter de meerderheid in de sektien heeft geoordeeld, daarvan is hier geen bewijs, omdat men in de sektien niet stemt. Tevens acht Spr. de opmerking van dat lid der Komm. niet konsekwent, want hij heeft meerdere inlasschingen in dit reglement gevonden, waarvan in de sektien geen de minste sprake is geweest. Hij gelooft, dat men geen enkel stelsel zal kunnen aanwijzen, waarin geen appel omtrent het kiesregt is aangenomen. Aan de Staten-Generaal is dit appel zoo gewigtig voorgekomen, dat zij het zelfs niet aan de administratieve magt hebben willen overlaten, maar aan den gewonen regter. Wil men nu dat voorbeeld volgen, en ook in dit geval appellanten naar de arrondissem. regtbank verzenden, Spr. vindt het goed, doch hij wenscht dat deze zaak beslist worde. Spr. vindt het gewigtig zelfs den schijn weg te nemen, alsof hij, die meent, dat hem onregt wordt aangedaan, zich niet bij eene hoogere, onbevooroordeelde magt kan beroepen. Het zal mogelijk nooit voorkomen; doch indien men er voor gezorgd heeft, dan kan het juist daarom de reden zijn, dat het niet voorkomt, omdat ieder dan weet, dat men in staat is regt te verkrijgen wanneer men zulks verlangt. Spr. heeft dit voorstel gedaan, niet omdat hij het praktisch noodzakelijk acht, maar omdat dit in het reglement behoort.

Den heer *v. Asch v. Wijck* komt het voor, dat de heer *v. Hoytema* de bedenking in de afdeelingen gemaakt niet juist heeft voorgesteld. Die bedenking kan alleen betrekking hebben op het vaststellen en exekutoir verklaren der lijsten door Gedeputeerde Staten, maar geenszins tegen het beginsel van appel. Spr. gelooft dat het behoud van dit beginsel allezins aanbeveling verdient. Hij doet den voorsteller van het amendement opmerken, dat bij het reeds aangenomen art. 27 bepaald is, dat de lijsten door het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden definitief worden vastgesteld; bij aanneming van het amendement, zou dus art. 27 eenigzins gewijzigd moeten worden. Spr. is echter tegen dat gedeelte van het amendement, waarbij de overname ook van art. 44 wordt voorgesteld, omdat hierdoor eene noodelooze omslagtigheid zal worden teweeg gebragt. Hij kan niet inzien, welk nut het hebben kan, de vaststelling der lijsten door Gedep. Staten te doen plaats hebben. Van het exekutoir verklaren van kiezerslijsten te gewagen, komt Spr. ook zonderling voor. Volgens de kieswet is het de burgemeester der gemeente, die de kiezerslijsten, ook zelfs voor de benoeming van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vaststelt. Die bezwaren heeft tegen de lijst, kan ze indienen, bij den gemeenteraad; en zoo de belanghebbende zich door de beslissing van den gemeenteraad bezwaard acht, kan hij daarvan bij den regter in beroep komen. Maar de vaststelling der lijst geschiedt niet door den regter, maar door den burgemeester. Zoo ook kan zeer goed de beslissing in hooger beroep aan Gedep. Staten worden opgedragen, zonder dat het daarom noodig is, ook de lijsten door Gedep. Staten te doen vaststellen. Waarom ook zou deze vaststelling, die bij de kieswet aan den burgemeester van de kleinste gemeente is overgelaten, niet aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden kunnen worden toevertrouwd?

De heer *v. Hoytema* gelooft, dat het gezegde van den heer *v. Asch v. Wijck* ten aanzien van het appel en de vaststelling der lijsten juist is. Verlangt de vergadering het appel, de Komm. heeft er vrede mede, maar dan kan men de lijsten niet meer in de eerste week van Maart gereed hebben.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat, als de Komm. het artikel wil wijzigen, hij daarover niets zal zeggen, doch dat men de redaktie duidelijker dient te maken dan de woorden, waarin nu de beslissing is uitgedrukt.

De heer *v. Hoijtema* zegt als resultaat der handelingen van de Komm. ten opzigte van dat punt, dat als art. 43 werd opgenomen, art. 44 zou komen te vervallen, en bij het eerste eenvoudig bijgevoegd worden „en definitief vaststellen." Eerst zou zij echter willen doen uitmaken of appel verlangd wordt, en ook, of vaststelling door staten of kollegie verlangd worden.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat het eene punt nu door de Komm. wordt toegegeven, het andere evenwel niet. Hij zou denken dat artikel 44 er in behoorde. Het zou kunnen gebeuren dat iemand zich beklaagde bij het dijkkollegie, maar tegen de moeite en kosten van hooger beroep opzag: Gedeputeerde Staten moeten zien of in het algemeen ordelijk is gehandeld. Spr. zou niet denken dat hiertegen bezwaar kon bestaan, het is veeleer een waarborg voor het kollegie, aangezien Gedep. Staten dan de lijsten hebben goedgekeurd,

De *Voorzitter* zegt behoudens de goedkeuring van den voorsteller van het amendement twee afzonderlijke voorstellen te doen, om uit te maken, of de vergadering zich vereenigt met de strekking en het beginsel van 43 en van art. 44, en bij aanneming de Komm. de redaktie op te dragen, ook in verband met de tijdstippen nader aan de vergadering voor te dragen.

Hierop werd art. 43 met 31 stemmen aangenomen en, gelijk ook art. 44 met 18 tegen 13 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren: *van Nooten*, *van Beeck Calkoen*, *Cordes*, *de Beaufort*, *v. Tuyll v. Zuilen*, *Voet*, *Bastert*, *Strik v. Linschoten*, *Verloren*, *Voortman*, *Lagerweij*, *v. Hoytema* en *v. Asch v. Wijk.*

De *Voorzitter* zegt dat de aanneming van het amendement van den heer *Ackersdyck* nu van zelf uit de aangenomen wijziging volgt, en stelt mitsdien zonder het in stemming te brengen, voor, de redaktie van al die artikelen, met inbegrip van art. 28 nader aan de Komm. op te dragen.

De heer *v. Hoytema* heeft eene bedenking op art. 28. De 2e alinea is ontstaan uit een begrip van het bedoelde bij art. 24. De lijst, waarvan in art. 24 wordt gesproken, wordt opgemaakt op 1 Januarij, en volgens art. 28 blijven de lijsten van kracht tot in het volgend jaar; het denkbeeld is dus, dat op die lijst alleen gebragt worden zij, die op 31 Dec. het vereischte getal bunders bezaten en dat de bezwaren, die tegen deze lijst kunnen worden ingebragt, niet gegrond zijn op eene eigendomsverkrijging van den 31. December. Bij een vorig artikel wordt het bezit als grondslag der stemming vereischt, zoodat de komm. eene proef heeft gemeend te moeten wagen. Hier blijft altijd eene zekere onjuistheid bestaan, omdat iemand kan worden opgeroepen, die na de vaststelling der lijst zijn regt verliest, maar dit is een noodwendig gevolg der onvolkomenheid in menschelijke instellingen. De kommissie heeft dan gemeend aan de stemgeregtigden, die na 1 Januarij het stemregt verkregen, zoo lang mogelijk de gelegenheid open te stellen om van hun regt te doen blijken. In het ontwerp van Ged. Staten stond na uitgifte der stembriefjes, maar dat was onzeker, men moest een vaster termijn hebben. De komm. stelt voor te lezen, „gedurende den termijn in art. 26 vastgesteld zal den ingelanden gelegenheid worden gegeven, om de veranderingen sedert 1 Januarij in hunne stembevoegdheid plaats gegrepen ter kennis van het kollegie te brengen." De komm. ontveinst niet dat, nu aangenomen is dat er moet zijn appel en exekutoir verklaring door Gedep. Staten, het niet meer mogelijk is aan het bezwaar te gemoet te komen, en nu moet men als feit aannemen dat men geen klagt kan doen voor adquisitie na 1 Januarij, tenzij de bezwaren loopen tot het oogenblik waarop men ze indient. De komm., zegt Spr., hecht overigens niet veel meer aan het amendement, nu het beginsel in art. 43 en 44 van het Reglement van Ged. Staten voorkomende, aangenomen is.

De heer *Ackersdijck* zegt dat het door de kommissie aangevoerd bezwaar werkelijk bestaat, maar dat dit bij alle verkiezingen het geval is.

De *Voorzitter* vermeent te moeten opmerken dat de laatste zinsnede van art. 28, ook na de daarin gebragte wijziging der Komm. moet wegvallen, want volgens het ontwerp der Komm. staat in art. 27 niet dat de lijsten moeten worden vastgesteld zoo als die op 1 *Januarij* door het kollegie behoorde te zijn opgemaakt, jaarlijks, staat er in art. 24, zal door het kollegie het grondbezit, zoo als het op den 1. Jan. was, worden opgemaakt; deze lijsten zullen in de eerste week der maand Maart voorliggen; acht dagen daarna kunnen de ingelanden hunne bezwaren indienen, dit zijn de bezwaren, die men *op dit oogenblik* heeft, en daarna worden de lijsten vastgesteld, waarvan men in appel bij Gedeputeerde Staten zou kunnen komen. — Indien men nu niet acht dat deze lijsten alzoo *definitief* vastgesteld behooren te zijn, kan nimmer opgevolgd worden hetgeen het 1e lid van art. 28 wil, want men zal gestadig veranderingen hebben. — Maar Spr. zal zijn voorstel van straks herhalen, om namelijk aan de kommissie op te dragen eene gewijzigde redaktie van de aangenomen artikelen 43 en 44 van het vorig ontw. in de plaats van art. 28 van het tegenwoordig reglement aan de vergadering voor te dragen, met noodige wijziging tevens van de tijdsbepalingen die in vorige artikelen voorkomen.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

Art. 29. De verkiezing geschiedt in de hoofdplaats van het distrikt, in hetwelk eene plaats van hoofd-ingeland of hoofd-ingeland plaatsvervanger is opengevallen, hetzij in het dijkhuis, hetzij in de daartoe door de burgemeesters dier gemeenten beschikbaar te stellen lokalen en ten koste der dijkskas. (*art. 46 ontw. regl.*)

De heer *Schas* stelt voor, de drie laatste regels van dit art. te doen wegvallen. Spr. ziet niet in, waarom zelfs het lokaal in het reglement moet worden opgenomen, en meent, dat men dit gevoegelijk aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden kan overlaten.

De *Voorzitter* geeft nu de Komm. in bedenking, of de woorden „en ten koste der dijkskas" dan niet alle beteekenis zouden verliezen.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat het de Komm. onverschillig is of zij wegvallen of blijven.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat zich aan het amendement *Schas* de algemeene opmerking knoopt, dat somtijds in de artikelen over de burgemeesters beschikt wordt. Spr. vindt dit eenigzins vreemd; wordt overigens de aanwijzing van het lokaal weggenomen, dan, meent Spr., kan die der betaling ook vervallen.

De heer *v. Tuyll v. Zuylen* zegt dat de Komm. de bepaling er bijgevoegd heeft, omdat anders welligt later hieromtrent kwestie kan ontstaan; zij verzet zich echter niet tegen de uitlating.

Het amendement *Schas* wordt nu met 21 tegen 8 stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren *v. d. Poel*, *Laan*, *Spengler*, *Ackersdijck*, *v. Bell*, *Huijdecoper van Maarsseveen*, *Schas* en *de Heus*.

Art. 29 wordt vervolgens voorloopig aangenomen.

Art. 33. Aan de stemgeregtigden wordt de oproepingsbrief door de zorg van het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden toegezonden. (*art. 50 ontw. regl.*)

De heer *v. Hoytema* stelt namens de komm. voor, als slotzin achter art. 33 of als nieuw artikel eene bepaling te voegen om te konstateren, dat de brief verzonden is. Zij heeft daarbij tot leiddraad genomen de wet van 1841 over de sommatiën, en zou dus willen bepalen: „ingeval de stemgeregtigde niet woonachtig is binnen het distrikt, in hetwelk hij stemgeregtigde is, wordt de brief bezorgd aan den bruiker van het land in dat distrikt of aan den zaakgelastigde des stemgeregtigden of wel aan het hoofd des gemeentebestuurs."

De heer *Ackersdijck* zou deze bepaling uitgestrekt wenschen te zien tot het ressort van het waterschap in plaats van het distrikt.

De heer *Bastert* zegt, dat de bedenking der Komm. vervalt, als men art. 33 weglaat. Hij acht het beter niet zulke groote verantwoordelijkheid op het kollegie te laden en de brieven liever per post te laten bezorgen.

De heer *v. Hoytema* acht het bezwaar van den heer *Bastert* niet weggenomen door het weglaten van art. 33. De aanmerking van den heer *Ackersdijck* vindt hij gegrond, maar, zegt hij, strekt men de bepaling uit tot het ressort van het hoogheemraadschap, dan kon men het ook wel tot de provincie uitstrekken.

De heer *Ackersdijck* acht het onderwerp van genoegzaam gewigt en is van meening, dat als men zegt, dat de oproepingsbrief moet bezorgd worden aan den eigenaar, wanneer hij woont in de provincie of aan eenig daar door hem aangewezen domicilium, of aan den bruiker of zaakgelastigde, het kollegie dan altijd de zekerheid heeft, dat de brief is bezorgd. Spr. stelt dus als amendement voor, de volgende wijziging op het voorstel der kommissie: „ingeval de stemgeregtigde niet woonachtig is in de provincie Utrecht, wordt de oproepingsbrief bezorgd aan een domicilium in die provincie door hem aan het dijkskollegie aangewezen; bij ontstentenis hiervan aan den bruiker van het land of aan den zaakgelastigde wanneer ook dezen ontbreken aan den burgemeester." Spr. geeft dit eenvoudig als denkbeeld om nader op de redaktie terug te komen.

De heer *v. Asch v. Wijck* vraagt, van welk denkbeeld men uitgaat, wanneer men van de bezorging der oproepingsbrieven spreekt. Wil men, dat die brieven per post zullen worden verzonden, of dat zij aan de stemgeregtigden aan hunne woonplaats worden bezorgd? De verzending per post, acht Spr. voor het dijksbestuur zeer gemakkelijk, maar zal de stemgeregtigde er op gesteld zijn, dat hij daarvoor port moet betalen? In buitengemeenten moet men niet alleen de gewone briefport voldoen, maar daarenboven nog betalen voor de bezorging in de gemeente. Gewoonlijk zien de landlieden daar nog al tegen op. De bezorging aan de woonplaats heeft ook velerlei moeijelijkheid in. Vele stemgeregtigden wonen buiten de grenzen van het dijksressort, in de onderscheidene deelen der provincie verspreid; velen zelfs wonen buiten de provincie. Zal men ook aan dezen de oproepingsbrief aan hunne woonplaats moeten doen bezorgen? Men zoude zich ten dezen aanzien kunnen rigten naar hetgeen omtrent het doen van sommatien bij de invordering der dijkslasten is voorgeschreven bij de wet van 1841, welke zegt, dat die moeten gedaan worden aan de woonplaats van den belastingschuldige, zoo hij woont binnen het distrikt, en zoo hij daar buiten woont, aan den bruiker of den rentmeester, en bij ontstentenis van den een en den ander aan het hoofd van het gemeentebestuur. Nog eenvoudiger zou het zijn te bepalen — en Spr. stelt dit als amendement voor, — dat de brief van oproeping moet worden bezorgd, wanneer de stemgeregtigde woont binnen het distrikt, aan zijne woonplaats, en wanneer hij woont buiten het distrikt aan den binnen het distrikt woonachtigen persoon, die daartoe door hem aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijk aangewezen mogt zijn.

(*Vervolg hierna.*)

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.